

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20

השופט סלים ג'ובראן

יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

القاضي سليم جبران

رئيس لجنة الانتخابات المركزية

ירושלים, ד' בתמוז התשע"ג
12 ביוני 2013

ה"ש 1/20

מר פאדי נפאע

המבקש:

בקשה לפי סעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות),
התשכ"ה-1965 לקביעת היעדר קלון

החלטה

1. המבקש מעוניין להתמודד בבחירות לרשויות המקומיות העתידות להתקיים בחודש אוקטובר 2013 לתפקיד חבר במועצת העיר שפרעם. לאור הוראות הדין, כפי שיפורט להלן, המבקש מנוע מלהתמודד על משרה ציבורית זאת, כל עוד לא ניתנה החלטה על ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי בעבירות בגינן הורשע לא דבק קלון. מכאן הבקשה שלפניי.

העבירות בהן הורשע המבקש

2. המבקש הורשע, בכל המקרים על פי הודאתו, בחמישה תיקים שונים.

3. במסגרת כתב האישום הראשון, המבקש הורשע בעבירה של העסקת עובדים זרים תושבי האזור שלא כדין, בהתאם לסעיף 12 ב לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952. גזר דינו ניתן ביום 19.11.1997 (ת"פ 3644/97 (שלום עכו), השופט מ' אלטר), ובו הוטל עליו קנס בסך 10,000 ש"ח ומאסר על תנאי של שישה חודשים.

עמוד 1 מתוך 8

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

4. במסגרת כתב האישום השני, המבקש הורשע על פי הודאתו בעבירה נוספת של העסקת עובדים זרים תושבי האזור שלא כדין, בהתאם לסעיף 12 ב לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952. גזר דינו של המבקש ניתן ביום 16.2.1999 (ת"פ 1296/98 (שלום עכו), סגן הנשיא א' מגן), ובמסגרתו בית המשפט גזר עליו קנס בסך 12,000 ש"ח ומאסר על תנאי של שלושה חודשים.

5. במסגרת כתב האישום השלישי, המבקש הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפה סתם, בהתאם לסעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). על פי עובדות כתב האישום, במהלך שנת 2006, תקף המבקש מאבטח שלא אפשר לו להיכנס למרכז שירות של חברת אורנג'. גזר דינו של המבקש ניתן ביום 3.7.2007 (ת"פ 3642/06 (שלום נצרת), השופטת ל' יונג-גר), ובמסגרתו בית המשפט גזר עליו מאסר על תנאי של שלושה חודשים, וחייב אותו לחתום על התחייבות בסך 2,500 ש"ח שלא לעבור עבירת אלימות במשך שנתיים.

6. במסגרת כתב האישום הרביעי, המבקש הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 בנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין, 2 עבירות של קבלת נכסים שהושגו בפשע לפי סעיף 411 בנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין, קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין, הדחה בחקירה לפי סעיף 245(ב) לחוק העונשין, ושיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

7. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במהלך שנת 2008, קשר המבקש קשר עם אחרים לבצע הונאה, במסגרתה נגנבו רכבים של מספר מתלוננים, ולאחר מכן המבקש הציע לזה שרכבו נגנב בתמורה לסכום כספי (של 12,000 ש"ח באישום אחד, ו-15,000 ש"ח באישום שני) את עזרתו בהחזרת הרכב למתלוננים. במקרה הראשון, איים המבקש כי אם המתלונן לא ישלם את הסכום, אז רכבו יישרף. במקרה השני, עקב איומיו ולאחר שהמבקש הודיע לו כי מצא את רכבו, ניאות המתלונן לשלם את הסכום. לאחר מכן, איים הנאשם על המתלונן השני לבל יגיש תלונה למשטרה בגין האירוע.

8. גזר דינו של המבקש ניתן ביום 23.7.2009 (ת"פ 10139-07-09 (מחוזי חיפה), השופט א' שיף), ובמסגרתו בית המשפט גזר עליו 25 חודשי מאסר בפועל, עשרה חודשי מאסר על תנאי, ופיצוי לשני המתלוננים בסך של 11,000 ש"ח. ערעורו של המבקש לבית

המשפט העליון נדחה (ע"פ 7091/09 נפאע נ' מדינת ישראל (2.2.2010), השופטים א' א' לוי, ע' ארבל, ו-נ' הנדל).

9. במסגרת כתב האישום החמישי, המבקש הורשע על פי הודאתו בעבירה של סחיטה באיומים, בהתאם לסעיף 428 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במהלך שנת 2009, המבקש איים על סוכנת הביטוח שלו שאם לא תשלם לו סכום של 280,000 ש"ח, "אני אשרוף לך את הבית עם הילדים, הרכב, המשרד". כמו כן, על פי עובדות כתב האישום המתוקן, המבקש איים על סוכנת הביטוח פעם נוספת במועד סמוך.

10. גזר דינו של המבקש ניתן ביום 10.9.2009 (ת"פ 19306-01-09 (שלום עכו), סגן הנשיא מ' אלטר), ובמסגרתו בית המשפט גזר עליו שבעה חודשי מאסר בפועל, ועשרה חודשי מאסר על תנאי.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה

11. ביקשתי את תגובת היועץ המשפטי לממשלה לבקשה. בתגובה ארוכה ומפורטת, קבעה באת-כוח היועץ המשפטי לממשלה כי לעמדתם בעבירות בהן הורשע המבקש דבק קלון. לדידם, העובדה כי המבקש הורשע בעבירות רבות, במסגרת חמישה כתבי אישום, וביניהם עבירות חמורות של אלימות באופן חוזר ונשנה, מחייבת מסקנה זו.

12. בכל הנוגע לעבירות הסחיטה והאיומים (כתב האישום הרביעי והחמישי), טוענת באת כוח היועץ המשפטי לממשלה, נלווה להם פגם מוסרי חמור. כמו כן, הישגות העבירות מעידה על "זלזול בוטה בחוק, אשר לא ראוי כי מי שהורשע בה ימלא תפקיד ציבורי" (סעיף 33 לתגובה).

המסגרת הנורמטיבית

13. סעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) התשכ"ה-1965 (להלן: חוק הרשויות המקומיות), קובע:

"7(ב). אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה מי שנידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל, לתקופה העולה על שלושה חודשים, וביום הגשת רשימת המועמדים טרם

עמוד 3 מתוך 8

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

עברו שבע שנים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל,
אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם
העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון."

14. סעיף 7 רבתי לחוק הרשויות המקומיות קובע את הזכות להיבחר, וסעיף 7(ב) כאמור לעיל, מגביל זכות זו. הסעיף קובע כי פסק דין חלוט אשר גזר על פלוני מאסר בפועל, ולא עברו עוד שבע שנים מיום שניתן, מעמיד "חזקת קלון", הניתנת לסתירה בהחלטה של יושב ראש ועדת הבחירות.

15. קלון הוא מושג חמקמק. החוק נמנע מלהגדירו. "קשה לתחום במדויק את גבולותיו של הקלון, שכן הוא מאותם מושגים שקל יותר לזהותם מאשר להגדירם באופן חד" (החלטתו של יושב ראש ועדת הבחירות השופט א' רובינשטיין מיום 30.1.2013).

16. עם זאת, הפרשנות המקובלת למושג קלון היא עבירה אשר מלבד הפגם הפנימי הגלום בה מעצם הגדרתה כעבירה, היא טומנת בחובה "מטען מוסרי-ערכי שלילי, בבחינת דופי מוסרי, הניזון מתפיסות ערכיות ואמות מידה מוסריות הרווחות בחברה" (בג"ץ 11243/02 פייגלין נ' יושב-ראש ועדת הבחירות, פ"ד נז(4) 145, 162 (2003) (להלן: פרשת פייגלין)).

17. אין בהגדרה זו כשלעצמה כדי לעזור לעניינו. נזכיר, עסקינן בקלון שאמור למנוע ממועמד להתמודד בבחירות. שלילת זכות יסוד חוקתית זו (סעיף 6 לחוק-יסוד: הכנסת), שמגולמת בה כמובן גם פגיעה בזכות החוקתית לבחור (סעיף 5 לחוק-יסוד: הכנסת), צריכה להיעשות במשורה ורק בנסיבות מתאימות (ראו: ע"ב 1/88 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, פ"ד מב(4) 177, 185-186 (1988); פרשת פייגלין).

18. קביעה כי בעבירה דבק קלון, צריכה להתבסס על הנסיבות הקונקרטיות, אופי העבירות שנעברו, יחד עם התכלית לשמה מתבקשת קביעת הקלון (ראו: רות גביזון "עבירה שיש עימה קלון כפסול לכהונה ציבורית" משפטים א' 176 (1968); עש"מ 4123/95 אוחיון נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(4) 498, 494 (1981)).

19. לעניינו, כאשר עסקינן בקלון לשם קביעה אם מועמד רשאי או לא להתמודד בבחירות לתפקיד ציבורי, יש לבחון האם העבירה שנעברה ובגינה המועמד הורשע,

תפגע ביכולתו של המועמד למלא תפקיד ציבורי עקב הפגם המוסרי שדבק בו, וכמו כן האם מועמדותו תפגע באינטרס הציבורי של אמון הציבור וטוהר השירות הציבורי (ראו: בג"ץ 5853/07 אמונה נ' ראש הממשלה, פ"ד סב(3) 445, 460-459 (6.12.2007); עש"מ 4123/95 אור נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(5) 184 (1996); תב"כ 3/01 פלאטו שרון, פ"ד נו(5) 14, 19, השופט מ' חשין).

מן הכלל אל הפרט

20. בבחינת הבקשה, אתייחס באופן ישיר אך ורק לאישום הרביעי והחמישי. זאת, לאור העובדה שהוראות סעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות, קובע "חזקת קלון" לגבי עבירות בהן ניתן "פסק דין סופי לעונש מאסר בפועל, לתקופה העולה על שלושה חודשים, וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל". במקרהו של המבקש, טרם עברו שבע שנים מיום שנגזר עונשו. על אף שלא הוצגו בפניי נתונים לעניין מועד שחרורו מבית הסוהר, קל וחומר כי גם מועד זה טרם חלף. אציין גם כי על אף שלא חלפו שבע שנים ממועד ביצוע העבירה השלישית, הרי שבמסגרתה לא נגזר עליו עונש מאסר בפועל, ולפיכך אינה עומדת בתנאי הסעיף. עוד אציין כי על אף שבחינת הקלון תעשה רק לגבי האישום הרביעי והחמישי, וודאי שאין בכך כדי למנוע מלשקול את עצם ההרשעה בעבירות הקודמות כנסיבה רלוונטית.

21. הנטל להוכחת אי הקלון רובץ על כתפי המבקש (פרשת פייגלין, בעמוד 163). במקרה דנן, המבקש לא עמד בנטל זה, שעה ובקשתו כללה משפט אחד בלבד, ולא כללה כל התייחסות לנסיבות שבגינן אין להטיל עליו קלון בגין הרשעותיו, על אף חומרתן הרבה. כמו כן, לא צירף לבקשתו מסמכים כלשהם, מלבד גיליון הרשעותיו. עם זאת, לאור הזכות החוקתית לבחור ולהיבחר, ולפנים משורת הדין, אדון בבקשתו לגופה.

22. האם לאור העבירות בהן הורשע המבקש באישום הרביעי והחמישי, התמודדותו למועצת העיר שפרעם תפגע ביכולתו למלא תפקיד ציבורי. זאת, עקב הפגם המוסרי הגלום בעבירות אלה, והפגיעה האינטרס הציבורי של אמון הציבור וטוהר השירות הציבורי?

23. במסגרת גזר הדין באישום הרביעי, בית המשפט המחוזי קבע:

"במעשיו של הנאשם יש תעוזה וחומרה. הוא לא חשש כלל להדבר עם המתלוננים ולסחוט סכומי כסף עבור החזרת כלי רכב... באותם מקרים בהם מעיזים הנסחטים להתלונן, שומה על בתי המשפט להעניש את הסוחטים בחומרה."

24. ובערעורו על גזר הדין, אשר כאמור נדחה, בית המשפט העליון קבע:

"המערער [המבקש כאן – ס' ג'] אלתר דרך לעשיית רווחים קלים, תוך שהוא אינו מקפיד ב"קטנות" דוגמת האיסורים הקבועים בחוק על עבירות סחיטה. יתרה מכך, אין מדובר בכישלון חד פעמי."

25. עוד נזכיר, כי במסגרת האישום החמישי, המבקש סחט באיומים את סוכנת הביטוח שלו.

26. לעמדתו, בעבירות חמורות מעין אלה, דבק ללא עוררין קלון. המבקש הוא עבריין סדרתי, עם גיליון הרשעות ארוך ועבר פלילי עשיר.

27. בכל הנוגע לעבירת הסחיטה באיומים, יפים דבריו של השופט א' א' לוי:

"סחיטה באיומים היא למרבה הדאבה תופעה נפוצה, אך רק לעיתים רחוקות אזור הקורבן אומץ כדי לפנות לרשויות החוק, הואיל והוא חושש שידם של הסחטנים עלולה להשיג אותו במוקדם או במאוחר, מבלי שאנשי החוק יוכלו להושיעו. לפיכך, כשסוף סוף מעז מתלונן לבקש את הגנת החוק, יש לראות בכך הזדמנות לא רק להעניש את העבריין המסויים אשר נמצא כי חטא, אלא גם להעביר מסר לציבור בכלל, ולאלה שחוטאים בעבירות מן הסוג הזה בפרט, כי עבריניים בתחום זה עלולים לשלם על מעשיהם בדרך של שלילת חירותם לתקופה ארוכה. ענישה מסוג זה מטרתה איפוא משולבת, לתת ביטוי למידת הכיעור שבעבירה זו ולשאת הנפש שהיא מעוררת בלב השומע, והיא נועדה גם כדי לעודד את הקורבנות לשבור את קשר-השתיקה, ולהביא את דברם בפני רשויות החוק כדי לשים קץ לסחיטה בה הם נתונים" (ע"פ 6774/01 מדינת ישראל נ' אלעלווין (1.1.2011)).

28. המבקש, בארבעה אירועים שונים, סחט באיומים. כפיית רצון תוך איום בשימוש

עמוד 6 מתוך 8

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

באלימות, היא תכונה לא ראויה לנבחר ציבור. הכוחניות פושה ונפוצה במקומותינו, ויש להוקיעה ולמגרה מכל מקום, על אחת כמה וכמה ממשורות נבחרי ציבור.

29. לכך יש להוסיף את העבירות הנוספות והקשות בהן הורשע המבקש. במיוחד יש לתת דגש על הרשעתו בעבירת שיבוש הליכי משפט והדחה בחקירה במסגרת האישום הרביעי. על אף שעל פניו לא מדובר בעבירות חמורות לכשעצמן, אזכיר כי בשאלה אם להטיל קלון בגין עבירה, בכל הנוגע להתמודדות על משרה ציבורית, יש לבחון את הפגיעה באמון הציבור ובטוהר השירות הציבורי.

30. בכתב האישום המתוקן הרביעי, בו הודה המבקש, נכתב:

”למחרת, הגיע המתלונן 2 אל חנותו של הנאשם [המבקש כאן – ס’ ג”] ואמר לו, כי הוא הולך למשטרה להתלונן על גניבת הרכב. הנאשם הניאו מלהגיש תלונה במשטרה באומרו לו, כי האנשים שהחזירו למתלונן את הרכב יכעסו עליו” (סעיף 8 לכתב האישום המתוקן באישום הרביעי).

31. המבקש מעוניין להתמודד ולהיבחר לתפקיד חבר במועצת עיריית שפרעם. עם זאת, לפני פחות מארבע שנים, הוא הורשע בעבירות שבמהותן משקפות זלזול עמוק ופגיעה חמורה בחוק. אומר ולא אוסיף.

32. בטרם סיום, אבקש לציין כי לא נעלמו מעיניי נסיבות האישיות של המבקש, המצוינות בבקשתו. למשל, העובדה כי מאז מאסרו האחרון התחתן, ולדבריו הוא מנהל חיים נורמטיביים, ומעמדו בקהילתו איתן. עם זאת, אין בנסיבות אלה כדי לשנות מהחלטתי. כפי שצינתי לעיל, קביעת הקלון באה להגן על אינטרס ציבורי. ובענייננו, על טוהר השירות הציבורי. לפיכך, נראה כי נסיבות אישיות מעין אלה שמציין המבקש לא מעלות ולא מורידות מחומרת הפגם המוסרי שדבק בו נוכח העבירות בהן הורשע, בכל הנוגע לאינטרס זה.

107 דבר

33. אשר על כן, ומכל האמור לעיל, בעבירות בהן הורשע המבקש דבק קלון. לאור

זאת, אין הוא זכאי להתמודד בבחירות למועצת העיר שפרעם העתידות להיערך בחודש אוקטובר 2013.

34. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, ד' בתמוז התשע"ג (12.6.2013).

סלים ג'ובראן
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-20